

NORGES HØYESTERETT

Den 28. september 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Matningsdal, Bergsjø og Ringnes i

HR-2016-02027-U, (sak nr. 2016/1784), straffesak, anke over beslutning:

A (advokat Robert Antonsen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

(1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ikke å gi samtykke til å fremme en anke etter straffeprosessloven § 321 første ledd.

(2) Fredrikstad tingrett avsa 19. mai 2016 dom med slik domsslutning:

- "1. A, født 00.00.1935, dømmes for overtredelse av havressursloven § 61 jf § 16 jf forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 34a første ledd, havressursloven § 61 jf § 16 annet ledd jf forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 34a tredje ledd, havressursloven § 61 jf § 16 annet ledd jf forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 43 nr. 32, havressursloven § 61 jf § 16 jf forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 34a fjerde ledd, havressursloven § 61 jf § 16 annet ledd jf forskrift om utøvelse av fisket i sjøen § 33 første ledd, havressursloven § 60 jf § 22 første ledd, deltakerloven § 31 annet ledd jf første ledd jf § 4 annet ledd, våpenloven § 33 første ledd annet punktum jf tredje ledd jf § 8 første ledd og våpenloven § 33 første ledd første punktum jf tredje ledd jf § 27 a første ledd jf våpenforskriften § 79 til fengsel i 50 – femti – dager. Straffeloven (1902) § 61, § 62 og § 63 annet ledd er anvendt. Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager.
2. A fradømmes retten til å utøve fiske for alltid og strykes fra fiskermanntallet, jf. straffeloven (1902) § 29 første ledd litra b.

3. **A dømmes i medhold av straffeloven (1902) § 35 annet ledd til å tåle inndragning av jolle med motor, beslaglagte fiskeredskaper og en hagle.**
4. **A dømmes til å dekke statens nødvendige omkostninger med saken med 20 000 – tjuetusen – kroner."**

- (3) A anket til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet for tiltalen post VI, VII og VIII, samt straffutmålingen, herunder inndragningen og rettighetstapet.
- (4) Borgarting lagmannsrett avsa 22. august 2016 beslutning med slik slutning:
"Anken nektes fremmet for så vidt angår tiltalens post VI og VIII. Anken henvises til ankeforhandling for så vidt angår anken over bevisvurderingen under skyldspørsmålet for tiltalen post VII og inndragningsspørsmålet."
- (5) A har i rett tid påanket lagmannsrettens beslutning. Anken gjelder saksbehandlingen. Han har anført at lagmannsretten ikke i tilstrekkelig grad har begrunnet ankenektelsen. I den forbindelse har han vist til at det i anken var gjort gjeldende forhold som ikke er kommentert av lagmannsretten.
- (6) *Påtalemyndigheten* er kjent med anken, men har ikke inngitt merknader til denne.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å gjelde lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 sjette ledd.
- (8) Lagmannsretten har nektet anken over tiltalen post VI og VIII fremmet etter straffeprosessloven § 321 første ledd. Bestemmelsen gjelder anke "om forhold hvor påtalemyndigheten ikke har påstått og det ikke er idømt annen reaksjon enn bot, inndragning eller tap av retten til å føre motorvogn mv.". I slike tilfeller kan anken ikke fremmes uten rettens samtykke. Samtykke skal bare gis når særlige grunner taler for det.
- (9) Utvalget kan etter straffeprosessloven § 385 tredje ledd andre punktum ta opp saksbehandlingsfeil som ikke er påberopt hvis det må antas at feilen kan ha innvirket på avgjørelsens innhold. Spørsmålet er om det i dette tilfellet var korrekt av lagmannsretten å anvende straffeprosessloven § 321 første ledd.
- (10) Tingretten har utmålt en straff av fengsel i 50 dager for en rekke straffbare forhold. Av dommen fremgår at overtredelsen av tiltalen post VI, VII og VIII er ansett som "bøteforhold" og som "straffeskjerpene omstendigheter ved utmålingen av den felles straff". For at det skal være riktig å anvende § 321 første ledd, kreves imidlertid at "påtalemyndigheten ikke har påstått" annen reaksjon enn bøter eller inndragning, se blant annet Rt. 2009 side 259 og Rt. 2010 side 1373. Aktor har i dette tilfellet lagt ned påstand om fengselsstraff for alle forhold samlet. I gjengivelsen av aktors påstand er det ikke vist til straffeloven § 63, og det er heller ikke spesifisert hvilke forhold aktor mener er bøteforhold. Strafferammen for overtredelse av tiltalen post VI er bøter eller fengsel i inntil ett år, mens strafferammen for post VIII er bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.
- (11) På denne bakgrunn var det ikke riktig av lagmannsretten å prøve domfellelsen under post VI og VIII etter straffeprosessloven § 321 første ledd. Anken skulle i stedet vært vurdert etter bestemmelsens andre ledd.

- (12) Ankeutvalget tilføyer at tingretten som ledd i begrunnelsen for rettighetstapet uttaler at "A domfelles i og med denne dom for seks overtredelser knyttet til ulovlig fiske". Etter tiltalebeslutningen post VI skal han ha fisket "med åleruser". Dette tilsier at dette forholdet inngår som ledd i begrunnelsen for rettighetstapet. Også av denne grunn skulle lagmannsretten ha prøvd post VI etter § 321 andre ledd, jf. Rt. 2007 side 353.
- (13) Opphevelse skal bare skje hvis det må antas at feilen kan ha innvirket på avgjørelsens innhold. Lagmannsretten har riktignok gitt en ganske utfyllende begrunnelse for ankenektelsen. Vurderingstemaet har imidlertid vært om særlige grunner tilsa samtykke, mens det etter § 321 andre ledd må foretas en konkret vurdering av om anken klart ikke kan føre frem. Feilen kan på denne bakgrunn ha innvirket på innholdet i avgjørelsen, og ankenektelsen for så vidt gjelder tiltalepostene VI og VIII må oppheves.
- (14) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens beslutning oppheves for så vidt gjelder nektelsen av å fremme anke over domfellelsen under tiltalen post VI og VIII.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Arne Ringnes
(sign.)

Riktig utskrift: